

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри публічного управління та землеустрою

_____ Олександр МОРДВІНОВ

«_____» _____ 2022 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Державна політика: аналіз та механізми впровадження»

для підвищення кваліфікації

державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій,

їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та

депутатів місцевих рад

з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування

за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування

у сфері післядипломної освіти на основі здобутої вищої освіти

2022 р.

Програма навчальної дисципліни **«Державна політика: аналіз та механізми впровадження»** для підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування у сфері післядипломної освіти на основі здобутої вищої освіти / укл. І.Педак – Запоріжжя: КПУ, 2022. - 13 с.

Розробник:

укл. І.Педак, доцент кафедри публічного управління та землеустрою, кандидат економічних наук, доцент.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та землеустрою

Протокол № 9 від «18» травня 2022 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, сфера освіти, освіти, вид основної діяльності	Характеристика навчальної дисципліни
		Очна (денна), заочна, дистанційна
Кількість кредитів – 0,5 Загальна кількість годин: 15	Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування	Вибіркова
	Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування Освітня програма: Публічне управління та адміністрування	
	Сфера освіти: післядипломна освіта Вид основної діяльності: підвищення кваліфікації	Лекції - 4 год. Практичні, семінарські - 8 год. Лабораторні - Самостійна робота - 3 год. Вид контролю- залік

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГА (включаючи електронну пошту, робочий час / місцезнаходження тощо).

Викладач (-і)	Педак Інга Семенівна
Контактний тел.	+38(067)747-18-85 (внутр. 306) <i>телефон кафедри</i>
E-mail:	pedak.inga1@gmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=4357
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за графіком консультацій викладача, а. 321, головний корпус КПУ <i>Консультації off-line:</i> шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм КПУ http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/message

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета навчальної дисципліни

Аналіз державної політики розглядається як комплекс процедур, що стосуються вироблення рекомендацій (порад) органам влади щодо найкращого з-поміж можливих курсу дій - державної політики загалом та її окремих складових, а також питань оцінювання, моніторингу результатів і наслідків виконання державних рішень для покращення показників суспільного розвитку. Рекомендації щодо “найкращого” вибору мають базуватися на суспільних цінностях, на суспільному й соціальному виборі, який зроблено в демократичному суспільстві. Важливою характеристикою аналізу політики є його публічність – залучення широких верств громадськості, експертів, науковців, недержавних організацій до дискусій, що передують ухваленню рішень.

Завдання навчальної дисципліни

- ознайомити слухачів із сучасною методологією аналізу державної політики;
- сформувати вміння ідентифікувати й аналізувати підстави для державного втручання і проведення державної політики в різних сферах суспільного буття, визначати наслідки втручання з огляду на різні цілі політики;
- доповнити та розширити знання з основних проблем державної політики, її аналізу та механізму впровадження;
- формувати вміння використовувати сучасні знання з аналізу державної політики в практичній діяльності.

У результаті вивчення дисципліни слухачі повинні знати:

- основи аналізу державної політики;
- сутність державної політики;
- особливості механізмів запровадження державної політики;
- сучасну методологію аналізу державної політики
- економічні аспекти аналізу державної політики, зокрема концепції ефективності й результативності;
- основні підходи до застосування кількісних методів аналізу політики (зокрема аналізу вигід і витрат);
- підстави для державного втручання (ситуації неспроможності ринку) та причини неспроможності влади.

Після вивчення дисципліни слухачі повинні вміти:

- розуміти сутність державної політики і володіти вмінням застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності;
- володіти навичками аналізу процесу політики, знати особливості механізму впровадження державної політики;
- демонструвати розуміння поточних проблем і перспектив розвитку держави та її політики, а також значення аналізу державної політики.

Відповідно до освітньої програми спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» для підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад вивчення дисципліни **«Державна політика: аналіз та механізми впровадження»** сприяє формуванню у слухачів **компетентностей та програмних результатів навчання** :

Перелік компетентностей

K02. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

K03. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

K08. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

K10. Здатність самостійно готувати проекти нормативно правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН08. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності

РН09. Знати сучасні підходи до публічного управління та адміністрування.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Концептуальні засади аналізу державної політики

1. Передумови становлення аналізу державної політики.
2. Специфіка дефініційного визначення державної політики.
3. Конструктивність взаємозв'язку державної політики та соціально-економічних умов розвитку суспільства.
4. Науково-прогностичні цілі державної політики.
5. Управління персоналом. Служба управління персоналом: основні завдання та функції.

Тема 2. Типологія та модельний аналіз державної політики

1. Типи державної політики.
2. Моделі осягнення державно-політичних процесів.

Тема 3. Аналіз державної політики: процес і технологія

1. Процес і технологія аналізу державної політики.
2. Аналітичні ролі та вимоги до порад-рекомендацій.
3. Вибір політики: критерії і відповідальність.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.

№ з/п	Назва теми	Очна (денна), заочна, дистанційна				
		Кількість годин				
		Всього	у тому числі			
лекц.	лабор.		семін. (практ.)	сам. робота		
1.	Тема 1. Концептуальні засади аналізу державної політики 1. Передумови становлення аналізу державної політики. 2. Специфіка дефініційного визначення державної політики. 3. Конструктивність взаємозв'язку державної політики та соціально-економічних умов розвитку суспільства. 4. Науково-прогностичні цілі державної політики. 5. Управління персоналом. Служба управління персоналом: основні завдання та функції.	4	1	-	2	1
2.	Тема 2. Типологія та модельний аналіз державної політики 1. Типи державної політики. 2. Моделі досягнення державно-політичних процесів.	4	1	-	2	1
3.	Тема 3. Аналіз державної політики: процес і технологія 1. Процес і технологія аналізу державної політики. 2. Аналітичні ролі та вимоги до порад-рекомендацій. 3. Вибір політики: критерії і відповідальність.	7	2	-	4	1
	Усього годин	15	4	-	8	3

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми, план	Кількість годин
1.	Тема 1. Концептуальні засади аналізу державної політики 1. Передумови становлення аналізу державної політики. 2. Специфіка дефініційного визначення державної політики. 3. Конструктивність взаємозв'язку державної політики та соціально-економічних умов розвитку суспільства. 4. Науково-прогностичні цілі державної політики. 5. Управління персоналом. Служба управління персоналом: основні завдання та функції.	1
2.	Тема 2. Типологія та модельний аналіз державної політики 1. Типи державної політики. 2. Моделі досягнення державно-політичних процесів.	1
3.	Тема 3. Аналіз державної політики: процес і технологія 1. Процес і технологія аналізу державної політики. 2. Аналітичні ролі та вимоги до порад-рекомендацій. 3. Вибір політики: критерії і відповідальність.	2
	Усього годин	4

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми, план	Кількість годин
1.	Тема 1. Концептуальні засади аналізу державної політики 1. Передумови становлення аналізу державної політики. 2. Специфіка дефініційного визначення державної політики. 3. Конструктивність взаємозв'язку державної політики та соціально-економічних умов розвитку суспільства. 4. Науково-прогностичні цілі державної політики. 5. Управління персоналом. Служба управління персоналом: основні завдання та функції.	2
2.	Тема 2. Типологія та модельний аналіз державної політики 1. Типи державної політики. 2. Моделі досягнення державно-політичних процесів.	2

3.	Тема 3. Аналіз державної політики: процес і технологія 1. Процес і технологія аналізу державної політики. 2. Аналітичні ролі та вимоги до порад-рекомендацій. 3. Вибір політики: критерії і відповідальність.	4
	Усього годин	8

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми, план	Кількість годин
1.	Тема 1. Концептуальні засади аналізу державної політики	1
2.	Тема 2. Типологія та модельний аналіз державної політики 1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату.	1
3.	Тема 3. Аналіз державної політики: процес і технологія 1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату.4. Проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм.	1
	Всього:	3

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні дисципліни **Державна політика: аналіз та механізми впровадження»** застосовуються такі методи навчання:

а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, вправи, практичні і дослідні роботи);

б) методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, забезпечення успіху в навчанні, пізнавальні ділові ігри, мозковий штурм, дебати, робота в парах, малих групах, презентації проектів слухачів, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід слухача; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні);

в) методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, самоконтроль і самооцінка).

На різних етапах навчальної взаємодії відповідно до ступеня активності, самостійності й творчості слухачів застосовується комплекс наступних методів:

Пояснювально-ілюстративний метод. Слухачі здобувають знання, слухаючи розповідь, лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони

залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Такий метод якнайширше застосовують для передавання значного масиву інформації. Його можна використовувати для викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків.

Репродуктивний метод. Ідеться про застосування вивченого на основі зразка або правила. Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи будь-які джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Слухачі стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Частково-пошуковий, або евристичний метод. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі слухачі на основі роботи над програмами та з навчальними посібниками. Такий метод, один з різновидів якого є евристична бесіда, - перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

9. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Державна політика: аналіз та механізми впровадження» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом викладання дисципліни шляхом опитування на семінарських (практичних) заняттях, перевірки виконання тестових завдань тощо. За змістом він включає перевірку ступеня засвоєння слухачем навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та семінарського заняття, уміння самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

2. Підсумковий контроль – здійснюється у формі заліку шляхом визначення ступеня засвоєння слухачем навчальної дисципліни за результатами виконання обов'язкових завдань поточного контролю.

Для оцінювання слухачів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних робіт, індивідуальних завдань, тестів.

Результати поточного контролю слухачів є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання під час навчальних занять та самостійної роботи			
Теми			Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	100
30	30	40	

Види робіт, що можуть бути виконані слухачем під час проведення **аудиторних занять**, для контролю результатів вивчення дисципліни: усне опитування слухачів; виступ слухачів із повідомленнями, доповідями разом із презентаціями; активна участь слухачів у дискусійному обговоренні питань заняття; робота в міні-групах тощо. Максимальна можлива оцінка за роботу в аудиторії передбачає виконання усіх завдань, передбачених заняттям, на високому рівні в повному обсязі, довершене оформлення результатів виконання завдань у вигляді звіту та відмінний захист.

Аудиторні заняття передбачають також активну участь у *лекціях-дискусіях* або *мозковому штурмі*. Правила проведення таких занять: говорити по одному, не перебиваючи; уважно слухати кожного; дотримуватися встановленого порядку і регламенту, аргументувати свої висловлювання; критикувати думки, а не особистість; критикуючи, пропонувати альтернативи; перед запереченням повторювати висловлення опонента.

Самостійна робота полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача, в самостійному опрацюванні теоретичних питань, підготовці до семінарських занять, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм та інших завдань.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: стандартизовані тести; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; інші види індивідуальних та групових завдань.

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		Якісні критерії оцінювання	Екзамен/Залік
90-100	A	Слухач виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання та продукувати нові ідеї. Без допомоги науково-педагогічних працівників знаходить і аналізує необхідну інформацію, вміє її використовувати для вирішення практичних завдань, в тому числі й у нестандартних ситуаціях, переконливо та авторитетно аргументує думки, демонструє необхідні ціннісні установки, способи мислення та здібності	Відмінно/ зараховано
82-89	B	Слухач вільно володіє теоретичним матеріалом, демонструє здатність виконувати складні завдання в межах предметної галузі дисципліни з несуттєвими помилками, рефлексивно виправляючи їх. Виявляє помірну ініціативність та інноваційність, достатній ступінь самостійності під час обговорення та критичного аналізу навчального контенту, має сформовані ціннісні установки на його використання в подальшому у професійній діяльності та науковому дослідженні.	Добре/ зараховано
75-81	C	Слухач добре володіє теоретичним матеріалом, демонструє здатність з'являти, узагальнювати, систематизувати інформацію за допомогою науково-педагогічних працівників, загалом самостійно застосовує теоретичний контент на практиці, контролює власну діяльність, виправляє помилки, з-поміж яких є суттєві. Слухач добирає аргументи для підтвердження власних гіпотетичних думок, але робить це не завжди переконливо та авторитетно, що свідчить про відсутність особистої впевненості в їх істинності або проблемах в ціннісно-мотиваційній сфері	
67-74	D	Слухач здатен відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний контент, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих. Слухач рідко демонструє наявність власного бачення з питань, що відносяться до предметної області дисципліни, не виявляє авторитетності й інноваційності під час обговорення, має невисокий ступінь самостійності в прогнозах на способи вирішення типових завдань професійної діяльності. Взагалі слухач характеризується неостаточним усвідомленням сенсу навчального матеріалу для себе як педагога, а також для його майбутніх потенційних клієнтів, врахування потреб яких забезпечується даною дисципліною.	Задовільно/ зараховано
60-66	E	Слухач володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, але значну частину його відтворює репродуктивно, без застосування переважаючої кількості власних ідей та експертних думок. Демонструє відсутність стійкої авторитетної інноваційної позиції, а висунуті аргументи не завжди є самостійними. Слухач не завжди здатен вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери дисципліни з колегами або науковою спільнотою, має нечіткі ціннісні орієнтації, низький інтерес до використання отриманих знань під час подальшої професійно-педагогічної та наукової діяльності.	
35-59	FX	Слухач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, демонструє низку авторитетності, відсутність інтересу до дисципліни та можливості використання її предметного змісту в своїй професійно-педагогічній та науково-педагогічній діяльності.	Незадовільно/ не зараховано з можливістю повторного складання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		Якісні критерії оцінювання	Екзамен/Залік
0-34	F	Слухач володіє матеріалом дисципліни лише на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, демонструє відсутність зацікавленості у її вивченні або не усвідомлює її соціального та професійного значення	Незадовільно/ не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення з дисципліни «**Державна політика: аналіз та механізми впровадження**», розміщено на сайті підтримки навчальних програм університету за електронною адресою:

http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=4357

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баронін А. С. Аналіз і прогноз у політиці та бізнесі: курс лекцій. – К.: Вид. Паливода А. В., 2015. – 128 с.
2. Браун П. Оцінювання: Методи дослідження програм та політики. – К.: Основи, 2020. – 672 с.
3. Браун П. Посібник з аналізу державної політики / Пер. з англ. – К.: Основи, 2020. – 243с.
4. Брус Т. Аналіз державної політики: оцінка як важливий етап процесу // Актуальні проблеми державного управління: Збірник наукових праць / ДФ УАДУ. – Д., 2020. – Вип. 1. – С.83 – 91.
5. Брус Т. Аналіз політики і стратегічне планування // Актуальні проблеми державного управління: Збірник наукових праць / ДФ УАДУ. – Д., 2020. – Вип. 2. – С.167 – 173.
6. Горбатенко В., Бутовська І. Політичне прогнозування: Навч.посібник. – К.: МАУП, 2015. – 152 с.
7. Дай Т. Основи державної політики: Пер. з англ. Г.Є. Краснокутського; наук. ред. З.В. Балабаєва. – Одеса: АО Бахва, 2015. – 468с.
8. Державне управління: плани і проекти економічного розвитку: Монографія / За заг. ред. Кучеренка О.Ю., Запатріної І.В. – К.: Вид-во “ВІП”, 2016.
9. Кальниш Ю. Логіка і методологія політичного аналізу в державному управлінні // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президенті України / За заг. Ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: 2016. – Вип.1. – 400. – С.3-13.
10. Система розробки і здійснення публічних політик в Україні / Під загальною редакцією О.П. Дем'янчука. – К.: Факт, 2014. – 224 с.
11. Joel MokyrThe Economics of the Industrial Revolution (Routledge Revivals), London, - 2018, 282p.

12. Waldman, Don E. Industrial organization : theory and practice[03] / Don E. Waldman, Elizabeth J. Jensen, 2016, 42p.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського -
<http://www.nbuv.gov.ua>.
3. Національне агентство України з питань державної служби: веб- сайт. URL:
<https://nads.gov.ua/>
4. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки: розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 року № 831-р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-p#Text>.
5. Реформа державного управління: веб- сайт. <https://www.par.in.ua/>
6. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу
<http://www.center.gov.ua/>